

No: 663 – Menş e Adı

ÖMERLİ KARFOKİ ÜZÜMÜ

Tescil Ettiren

ÖMERLİ KAYMAKAMLIĞI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 10.04.2017 tarihinden itibaren korunmak üzere 08.02.2021 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 663
Tescil Tarihi	: 08.02.2021
Başvuru No	: C2017/024
Başvuru Tarihi	: 10.04.2017
Coğrafi İşaretin Adı	: Ömerli Karfoki Üzümü
Ürün / Ürün Grubu	: Üzüm / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Ömerli Kaymakamlığı
Tescil Ettirenin Adresi	: Cumhuriyet Mah 1.Cadde No:100 Ömerli MARDİN
Coğrafi Sınırı	: Mardin ili Ömerli ilçesi
Kullanım Biçimi	: Ömerli Karfoki Üzümü ibaresi ve menşe adı amblemi ürünün ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Ömerli Karfoki Üzümü ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Ömerli Karfoki Üzümü, *Vitis vinifera* L. “Karfoki” yerel çeşidinden elde edilen, yaş sofralık ve kuru olarak tüketime sunulan üzümdür. Ömerli Karfoki Üzümü yaş halde iken yeşil-sarı renkte, kurutulduğunda diğer kuru üzümlerden kolayca ayırt edilebilecek şekilde kahverengiye yakın kehribar rengindedir. Kuru üzümün çekirdekleri dışarıdan rahatlıkla tespit edilebilir. Salkım şekli dallı ve salkım sıklığı seyrek.

Ömerli Karfoki Üzümü genç yapraklarının üst yüzeyinin rengi parlak açık yeşildir. Ana damar ve damar aralarında seyrek olarak yatık tüyler, çok seyrek dik tüyler bulunur. Olgun yapraklar orta büyüklükte ve nispeten kısadır. Yaprak ayası tipik beş dilimli olup beşgen şeklindedir ve uç dilim ana damar (L) ekseninde hafif içe kıvrımlıdır. Olgun yapraklarda üst yüzeyin rengi koyu yeşil-yeşil skalada değişim gösterir. Üst yüzeydeki ana damarların antosiyanin renklenmesi yoktur. Yapraklardaki dişlerin her iki tarafı düz şekilli ve uzundur. Sap cebi U şeklindedir. Olgun yaprakların alt yüzeyinde ana damarlar arasındaki yatık tüyler seyrek, dik tüyler çok seyrek. Üst yüzeyindeki ana damarlarda ise yatık ve dik tüyler seyrek olarak görülebilir. Yaprak sapında dik tüyler görülmez, yatık tüyler çok seyrek olarak gözlemlenir. Yaprak sapı kısadır. Yaprakların sonbaharda aldığı renk önce sarı sonra ise kahverengidir. Omcalar orta kuvvette gelişmekte olup sürgünleri yarı-diktir. Çubuklarının (bir yaşlı dal) enine kesitleri silindirik şekilli olup kabuk (mantar) dokusu kahverengi renklidir. Çubuklarının üzerinde sürekli (kesiksiz) koyu kahverengi çizgiler yer alır. Çiçekleri erdişi olup, salkımları yazlık sürgünlerin ikinci, üçüncü, dördüncü boğumlarında oluşur.

Ömerli Karfoki Üzümü salkımları dallı-konik şekilli olup, orta uzunlukta ve seyrek tanelidir. Taneler iri, homojen, orta uzunluk (ortalama 16 mm) ve genişlikte (ortalama 14 mm) ve yuvarlak şekillidir. Kabuk ince ve yeşil-sarı renktedir. Tane tutumu iyidir. Salkım ağırlığı küçük (ortalama 180 g) olup, taneleri orta (ortalama 2.4 g) ağırlıktadır. Verim, omca başına ortalama 2,4 kg'dır. Tane sapı kısa olup sapın salkımdan kopması kolay ve çoğunlukla tek çekirdekli. Çekirdeklerinde, dorsal yüzeyde enine oluklar belirgin değildir.

Ömerli Karfoki Üzümü asmalarının kış gözleri 30 Mart-5 Nisan aralığında uyanmakta olup, tam çiçeklerime zamanı Mayıs ayının sonlarına (20-25 Mayıs) denk gelir. Ben düşme ise Ağustos ayının 2-3. haftaları içinde (15-20 Ağustos) gerçekleşir.

Ömerli Karfoki Üzümü çiçeklenme döneminde 22.5°C-gün, ben düşme döneminde ise 1755.0°C-gün EST (Etkili Sıcaklık Toplamı) isteğine sahiptir. Bu yönüyle Ömerli ilçesi sahip olduğu iklim özellikleri, üzümün fenolojik değişim safhaları için en uygun koşulları sağlar. Ömerli ilçesi rakımı (800-1100 m) ve yıllık yağış toplamı (400-670 mm), Ömerli Karfoki Üzümünün kurutulduktan sonra yüksek kuru madde (%92,5) içeriğine kısa sürede (7-10 gün) ulaşmasını sağlar. İlçede bağların kurulduğu arazilerin taban suyu seviyelerinin düşük olmasından dolayı yaş üzümde bulunan kuru madde düzeyi, kuru üzümde arzu edilen kuru madde düzeyine daha yakındır.

Ömerli Karfoki Üzümünün kendi kökleri üzerinde yetiştirilmesi, uzun yıllar verim ve kalitesini koruyabilecek kuvvette omcalara sahip olmasını mümkün kılar. İlçede bağlar ortalama 50-80 yaşında olup, Ömerli ilçesi, Karfoki üzüm çeşidinin gen merkezidir. Ömerli Karfoki Üzümünün yetiştirildiği bağlarda filoksera zararlısının bulunmaz. Bağlarda genellikle susuz bağcılık yapılır. Bölge bağlarında yıllık gübreleme yapılmaz. Bu durum antioksidan kapasitesi yüksek ürünlerin üretilmesini sağlar. Ömerli Karfoki Üzümünün kurutulması işlemi için ayçiçek yağı kullanılır. Bu yönüyle üretiminde zeytinyağı kullanılan diğer kuru üzümlerden ayrılır.

Üretim Metodu:

Ömerli Karfoki Üzümlü odun çelikleri ve daldırma ile çoğaltılır. Dikim veya aşılama sonrasında standart asma yetiştirme metodu izlenir. Ömerli Karfoki Üzümlü "goble" olarak tanımlanan terbiye şeklinde budanır. Kış budaması yapılırken çubuklar kısa ve karışık olarak budanır.

Ömerli Karfoki Üzümlü kurutulmadan önce potasa eriyiğine batırılır. Ömerli Karfoki Üzümlü için uygulanan potasa eriği %0,5 ayçiçek yağı, %5-6 potasyum karbonat (potasa) (K_2CO_3) ve su birleşimine sahiptir.

Denetleme:

Denetimler, Ömerli Kaymakamlığı koordinatörlüğünde ve Ömerli Kaymakamlığı, Ömerli İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Ömerli Ziraat Odası uzmanlarından en az üç kişinin katılımıyla oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetimlerde aşağıda belirtilen hususlar denetlenir;

- Ampelografik özellikler (yaprak şekli, salkım şekli, tane şekli, tane rengi, yazlık sürgünlerinin alt ve üst yüzeylerinde bulunan çizgilerin rengi ve sıklığı)
- Kuru üzümde renk ve şekil

Denetim mercii yılda en az bir defa düzenli olarak ayrıca şikâyet üzerine ve ihtiyaç duyulduğunda her zaman denetim yapabilir. Yapılan denetimler 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak Türk Patent Ve Marka Kurumuna sunulur.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.